

Wat werkt in actieonderzoek?

6 werkzame elementen uitgelicht

Tips voor gemeenten

Traditioneel onderzoek levert vaak waardevolle kennis en inzichten op.

Tegelijkertijd kan het ook **statisch** zijn: onderzoeksuitkomsten worden niet direct toegepast in de praktijk.

Soms wil je juist nieuwe inzichten **direct testen** in de praktijk. In dat geval is actieonderzoek een uitkomst.

Waarom gebruik je actieonderzoek?

In actieonderzoek vindt leren en verbeteren plaats **tijdens het proces**, niet pas achteraf.

Dat zorgt voor duurzame, gedragen verandering in de praktijk.

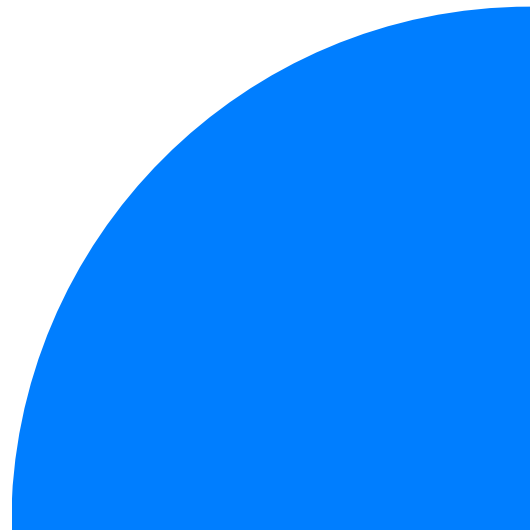
Cruciaal is wel de **betrokkenheid** van inwoners en professionals. Dat is de sleutel tot succes.

Samengevat:

Je onderzoekt samen wat werkt,
terwijl je de praktijk al aan het
verbeteren bent.

Wat werkt in participatief actieonderzoek?

Dit zijn 6 werkzame elementen op een rijtje.

1. Gelijkwaardige samenwerking

Betrokkenen (zoals inwoners, professionals en beleidsmakers) zijn mede-onderzoeker.

Zij hebben daadwerkelijk invloed op de vraagstelling, uitvoering en interpretatie.

2. Gezamenlijke probleemdefinitie

Door de onderzoeksvraag samen te formuleren, sluit het vraagstuk en het onderzoek aan bij wat er écht speelt.

3. Cyclisch leren en handelen

Je werkt in korte rondes van plannen, doen, observeren en reflecteren.

4. Reflectie als vast onderdeel

Het continu testen van bepaalde elementen in de praktijk vraagt ook om regelmatige reflectie. Belangrijk is om systematisch stil te staan bij ervaringen, aannames en effecten in de praktijk.

Tip: plan na elke actie een vaste, korte reflectieronde!

5. Praktijkgericht experimenteren

Probeer kleine, concrete interventies uit in de praktijk om te ontdekken wat werkt.

6. Eigenaarschap en empowerment

Doordat de mede-onderzoekers zelf testen in de praktijk, bouwen ze kennis en handelingsvermogen op. Dat versterkt duurzame verandering.

Samengevat:

1. **Gelijkwaardige samenwerking**

2. **Gezamenlijke probleemdefinitie**

3. **Cyclisch** leren en handelen

4. **Reflectie** als vast onderdeel

5. **Praktijkgericht experimenteren**

6. **Eigenaarschap** en empowerment

Nog meer tips?

 Let erop dat er:

- Echt gezamenlijk eigenaarschap is.
- Structurele reflectiemomenten worden ingebouwd.
- Veilig en transparant samengewerkt kan worden.

Meer weten?

✉ c.hanzon@jso.nl

🌐 [JSO.nl/contact](https://jso.nl/contact)

